

[Justitsministeren.]

vejledende. Det samme gælder § 105, hvorefter den, som under besættelse foretager en handling, der sigter til at formå besættelsesmagten eller nogen med denne samarbejdende organisation eller person til at krænke danske myndigheders bestemmelsesfrihed, eller som på utilbørlig måde udnytter forbindelse med besættelsesmagten eller nogen med denne samarbejdende organisation eller person til at skaffe sig eller andre særlig fordel, straffes med fængsel indtil 8 år.

Forslaget har desuden stadig sin betydning ved den under hensyn til de indvundne erfaringer nødvendige adgang til strengere strafudmåling, det indeholder, særlig når det tages i betragtning, at dødsstraf under visse omstændigheder, som nu nærmere angivet i et særligt lovforslag, vil kunne anvendes. Strengere strafmaksimum end efter gældende bestemmelser er efter selve forslaget særlig hjemlet med hensyn til det i § 99 omhandlede forhold, at nogen virker for, at den danske stats bestemmelsesfrihed ved udenlandsk bistand krænkes, ved § 102 om bistand til fjenden, ved spionagebestemmelserne i §§ 107, 108 og ved §§ 111, 114, 116, 125, 128, 129 a og 136. At samtidig mindstestrafene er nedsat — ofte til fængsel i 30 dage —, er udtryk for ønsket om at give domstolene friere hænder, men på ingen måde for, at en mildere bedømmelse af forbrydelsens art er tilsigtet.

Endelig indeholder forslaget i forhold til gældende lovgivning udvidelse af det strafbares område særlig ved de nye bestemmelser. Det drejer sig om § 101, hvorefter den, som med krig, besættelse eller andre fjendtligheder for øje foretager nogen handling, hvorved bistand til fjenden forberedes, straffes med fængsel indtil 16 år.

For at kunne anvende denne bestemmelse må anklagemyndigheden kunne bevise, at den pågældende har foretaget handlinger, som sigter til i tilfælde af krig, besættelse eller andre fjendtligheder at yde bistand til en fremmed magt, som gerningsmanden forventer kommer her som fjende af den danske stat. De pågældende handlingers beskaffenhed — og ofte kun den — vil kunne give det fornødne bevis herfor. Endvidere udvides det strafbares område ved den førnævnte bestemmelse i § 105, der er en sammenarbejdelse af straffelovstillæggets §§ 13 og 14.

Nye straffebestemmelser er også § 114, stk. 2, der giver hjemmel til at straffe deltagelse i ulovlig militær organisation eller gruppe, og § 118, der lyder:

„Stk. 1. Den, som ved magtanvendelse

eller trusel derom eller under udnyttelse af frygt for fremmed magts indgriben hindrer eller søger at hindre offentlige myndigheder i den frie udøvelse af deres virksomhed, straffes, når handlingen foretages med det formål at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen, med fængsel indtil 12 år.

Stk. 2. Samme straf finder anvendelse på den, som i den i stk. 1 nævnte hensigt og ved anvendelse af de der nævnte midler alvorligt krænker ytringsfriheden eller hindrer foreninger eller andre sammenslutninger i frit at udøve deres lovlige virksomhed.

Stk. 3. Med samme straf anses endvidere den, der i den i stk. 1 nævnte hensigt og under anvendelse af de der nævnte midler begår den i § 193 omhandlede forbrydelse eller lignende alment skadelig handling.“

Må det således siges, at forslaget stadig indeholder betydelige forbedringer og nydannelser, således at det vil være af afgjort betydning, at det ophøjes til lov, mener jeg på den anden side, at der ikke er grund til at nære betænkelighed ved, at dette sker. I vidt omfang sker der ingen eller kun ringe ændring af de allerede gældende bestemmelser på dette område; og den risiko, man har frygtet: at forslagens bestemmelser kan misbruges af en besættelsesmagt eller af „magthaverne“, er i virkeligheden i lige så høj grad tilstede, forsåvidt angår de nugældende bestemmelser, og vil iøvrigt være tilstede, hvilket indhold man end giver de bestemmelser, straffelovgivningen må indeholde til værn for statens selvstændighed og sikkerhed, statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder. Man kan ikke lovgive på dette område ud fra den forudsætning, at reglerne skal formuleres således, at de ikke kan misbruges efter en revolution eller af en besættelsesmagt. Men den reelle risiko herved er næppe stor; misbrug vil i så fald finde sted lige så godt uden som med dækning i en allerede gældende lovgivning. Til belysning af, at forslaget rettelig ikke giver større mulighed for vilkårlig anvendelse end gældende lovgivning, skal jeg anføre følgende:

§ 98 indeholder kun den udvidelse i forhold til borgerlig straffelov § 98, altså den gældende lov, at handlinger, der sigter til ved udenlandsk bistand at bringe den danske stat under fremmed herredømme o. s. v., er ligestillet med handlinger, der sigter dertil ved magtanvendelse eller trusel derom. Stk.